

ПРАКТИЧНА МОЛИТВА

Біблійні тексти для дослідження:

1 Цар. 19:1–18; Матв. 6:5–8; Луки 11:2–4. Матв. 6:5–15; Дан. 9:4–19; Римл. 8:26, 27.

Пам'ятний вірш:

«Народе мій, повсякчас покладайся на Нього. Виливайте перед Ним ваші серця. Бог — наш Захист» (Псал. 62:9).

Яке ваше молитовне життя? Як часто ви молитесь? Наскільки палко? Наскільки терпляче очікуєте відповіді на молитву? Ви молитесь щодня чи тільки в надзвичайних ситуаціях? У своїх молитвах тільки про щось просите чи також прославляєте Бога?

Можливо, ви були частиною регулярної молитовної групи або навіть мали досвід молитви впродовж доби? Чи відчували ви силу і присутність Бога через молитву, яка змінила все у вашому житті?

Молитва — це постійний зв'язок між нами (гілками) та Ісусом (Лозою). «Якщо ми хочемо зростати і процвітати, то повинні постійно житися від Живої Лози; бо відокремлені від Лози ми не маємо сили» (Е. Уайт. Ранні твори. С. 73). Це благословення постійної молитви. Бог чує нас і завжди відповідає Свого часу та у Свій досконалий спосіб, хоч не завжди так, як ми очікуємо.

Цього тижня ми вивчатимемо життя деяких біблійних героїв віри й молитви та розглянемо практичні способи поглиблення нашого молитовного досвіду.

Неділя, 10 травня

ІЛЛЯ — МОЛИТВА В ЧАС КРИЗИ

Вірний Ілля жив за лихого часу царювання Ахава, злочини котрого «викликали гнів Господа, Бога Ізраїлю; його вчинки були гіршими за всіх Ізраїльських царів, котрі були перед ним» (1 Цар. 16:33). Безперечно, найдраматичніші моменти в житті Іллі пов'язані з протистоянням на горі Кармель (див. 1 Цар. 18). У кульмінаційний момент цього приголомшливого протистояння Ахав і народ на власні очі побачили, як Бог відповів на молитву. Це був незабутній момент в історії Ізраїлю, і саме тому раптова зміна подій у біблійній розповіді застає нас зненацька.

Прочитайте уривок 1 Цар. 19:1–18, звертаючи особливу увагу на молитви Іллі та взаємодію Бога з ним. Що було причиною розпачу Іллі? Чим теперішня відповідь Господа відрізняється від Його відповіді на горі Кармель? _____

Хоч Бог відповів на молитву Іллі великим чудом, однак наприкінці дня емоційний, розумовий і фізичний стан пророка несподівано змінився. Того дня він пережив велику перемогу з Господом, проте у хвилину втоми дозволив страху смерті перемогти його віру в Бога. У цій історії вражає ось що: хоч Ілля піддався відчаю та зневірі, Господь прийшов до нього з ніжністю й турботою, знову забезпечивши його їжею й водою (вірші 5, 6), причому настільки, що пророк зміг 40 днів іти до гори Хорив (вірш 8). І коли Бог нарешті з'явився йому, це було зовсім не так, як раніше.

Часом у нашому житті Господь відповідає дуже прямим, сильним, незаперечним способом. Це зміцнює нашу віру, і ми відчуваємо Його близькість.

А інколи ми вагаємося й піддаємося спокусі, вважаючи, що слідувати за Богом з непохитною вірою — це надто важко. Ми очікуємо певних відповідей від Господа, не усвідомлюючи, що Його думки і шляхи незрівнянно вищі й мудріші за наші (див. Ісаї 55:8, 9).

Оскільки ми не розуміємо багато чого в Божому творінні, то не дивуймося, що багато чого в Божих шляхах ми також не розуміємо.

Бог, наш добрий і милосердний Отець, точно знає, що вам потрібно. Чому ви можете спокійно довіряти Йому та не відводити очей від Нього всупереч усьому? Поговоріть із Ним про це зараз.

Понеділок, 11 травня

МОЛИТВИ БЕЗ ВІДПОВІДІ?

Можливо, ви молилися про щось упродовж тривалого часу, навіть роками, і вам здається, що Господь не почув ваших молитов. Слово Боже закликає нас: «Просіть — і дасться вам» (Матв. 7:7); «Коли чогось попросимо згідно з Його волею, Він вислуховує нас» (1 Івана 5:14). Як ви розумієте ці Божі обітниці?

Анна — приклад побожної жінки, котра молилася про щось дуже конкретне (див. 1 Сам. 1:10–17). Спочатку здавалося, що Бог не відповідає на її молитви, але вона продовжувала наполегливо благодіяти Його, і Він відповів Свого досконалого часу та згідно зі Своєю волею. Іноді очікування поглиблює наше спілкування з Богом, оскільки ми навчаємося більше довіряти Йому.

Цар Давид закликає Божий народ: «Народе мій, повсякчас покладайся на Нього. Виливайте перед Ним ваші серця. Бог — наш захист» (Псал. 62:9). Чи віримо ми, що Господь справді знає, як для нас буде краще, навіть коли ми не бачимо негайної відповіді на наші молитви? Чи віримо ми, що зрештою Він відповідь Свого досконалого часу і Своїм способом?

Іноді відповідь на наші молитви може надійти не так скоро, як ми хочемо, або не в такий спосіб, як ми сподіваємося. Які поради дає нам Біблія з цього приводу?

- *Шукайте Божої волі, а не своєї (див. Матв. 6:10; 1 Івана 5:14, 15).*
- *Проаналізуйте свої мотиви (див. Притчі 16:2; Якова 4:3).*
- *Подумайте, чи немає у вас улюбленого гріха (див. Псал. 66:18; 1 Петра 3:12; Притчі 15:29).*
- *Перебувайте в Бозі та в Його Слові (див. Івана 15:7).*

- *Моліться з вірою (див. Євр. 11:6; Якова 1:6; Марка 11:24; Матв. 21:22).*
- *Зважайте на стан свого серця (воно смиренне чи горде) (див. Якова 4:6; 1 Петра 5:6).*
- *Не здавайтеся (див. 1 Сол. 5:17, 18).*
- *Прощайте інших (див. Марка 11:25, 26).*
- *Бог знає, що для нас найкраще (див. Римл. 8:28; Ефес. 3:20; Єрем. 29:11–13). Іноді Він відповідає нам так, як апостолові Павлу: «Досить тобі Моєї благодаті» (2 Кор. 12:9).*

Слід зазначити: важливим чинником, який визначає нашу реакцію на «молитви без відповіді», є власне уявлення про Бога. Якщо ми вважаємо Бога далеким і незацікавленим, наші стосунки з Ним слабшають. У такі моменти шукайте в Біблії докази Його любові й турботи про вас та моліться, щоб Господь виправив ваше хибне уявлення про Нього.

Вівторок, 12 травня

ІСУС НАВЧАЄ НАС МОЛИТИСЯ

За часів Ісуса люди високо цінували довгі, ретельно продумані та схожі на спектакль молитви з використанням складних слів, які часто зачували напам'ять. Господь не схвалював таких молитов, натомість пояснив: це показні прояви «побожності» (Матв. 6:5–8).

Учні бачили, як молився Спаситель, і знали, що молитва була життєво важливою частиною Його життя (див. Луки 5:16; 6:12; 9:18; 22:41; 24:30; Марка 1:35; 6:46). Спостерігаючи за Господом, учні побачили контраст між Ним і релігійними лідерами та зрозуміли, що молитва — це значно важливіше дійство, ніж вони вважали. Тому вони підійшли до Ісуса і попросили: «Господи, навчи нас молитися» (Луки 11:1).

Ісус пояснив Своїм учням і нам: ми можемо молитися простою мовою, але наші молитви мають бути відвертими й від щирого серця.

Прочитайте уривки Луки 11:2–4 і Матв. 6:5–15 та зверніть увагу на елементи молитви, якої навчав Ісус:

- **Отче наш, Який на Небесах:** Визнання особистих стосунків з Отцем усього сущого.

- **Нехай святиться Ім'я Твоє:** Визнання Божої святості спонукає нас до шанобливості й поваги.
- **Нехай прийде Царство Твоє:** Прагнення Божого повернення та перебування Святого Духа до того часу.
- **Нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі:** Покірність і молитва про виконання Божої волі в нашому житті. Вираження віри в те, що Господь знає все і Його воля — це найкраще для нас.
- **Хліб наш насущний дай нам сьогодні:** Прохання про те, що нам потрібно для життя як фізичного (їжа і вода), так і духовного (Ісус і Його живе Слово).
- **Прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим:** Розкаяння, пошук прощення і спонукування прощати наших кривдників так само вільно, як і Бог прощає нас.
- **Не введи нас у спокусу, але визволи нас від лукавого:** Прохання про захист і притулок від зла в цьому світі (Псал. 91).
- **Бо Твоє є Царство, і сила, і слава навіки. Амінь:** Визнання, що всі ми й усе, що маємо, належить Богові. Він один гідний слави і хвали (див. 1 Хронік 29:11).

Чому б нам не почати молитися дедалі більше і щоранку звертатися до Господа, аби поспілкуватися з Тим, Хто любить нас більше, ніж будь-хто інший? Що заважає нам чинити так? Помоліться зараз у відповідь на запрошення Ісуса.

Середа, 13 травня

ХВАЛА, ПОКАЯННЯ, ПРОХАННЯ, ПОДЯКА

Ісус дав нам особливий зразок молитви (див. Матв. 6:5–15). Ми можемо дотримуватися простої структури цієї молитви, коли приходимо до Бога особисто, із сім'єю або громадою, пам'ятаючи, що молитва — це розмова з Богом як з Другом. Надто часто наші молитви переповнені проханнями, але Господь закликав нас підносити до Неба не тільки прохання.

Прочитайте молитву Даниїла в уривку Дан. 9:4–19. Проаналізуйте, з яких компонентів складається його молитва. Подумайте, як ви можете включити їх у свої молитви. _____

Хвала: Це вираження поклоніння Тому, Хто є Бог. Прочитайте 100-й псалом — прекрасну пісню прославлення Господа. Подумайте про Його численні імена і досконалий характер. Прославляйте Бога за те, що Він ваш Викупитель, Спаситель, Утішитель, Цілитель, Добрий Пастир, Альфа й Омега, Скеля, Світло, Хліб, Виноградна Лоза, але це аж ніяк не весь перелік Його імен.

Покаяння і прощення: Спілкуючись із Богом та перебуваючи в Ньому, ми не можемо не відкинути всього, що стримує або відокремлює нас від Нього. Що більше ми наближаємося до Господа, то більше бачимо свою недостойність і жалюгідність. Це спонукає нас благати Його простити наші гріхи та сформувати наш характер за Його подобою. Якщо ми очікуємо, що Бог простить нас, то маємо прощати й інших. «Визнавайте одне перед одним гріхи, моліться одне за одного, щоб зцілитися, бо має велику силу ревна молитва праведного» (Якова 5:16).

Прохання: З якими проблемами ви стикаєтесь? Можливо, це труднощі в сім'ї, негаразди з друзями, хвороба, нестача фінансів, проблеми з роботою чи навчанням? Де саме ви потребуєте Божого керівництва? А хто потребує вашої підтримки та як ви можете найкраще її надати? Моліться конкретно про ці сфери й людей, просячи про виконання Божої волі.

Подяка: Прочитайте текст Филп. 4:6 та подумайте про благословення у вашому житті. Можливо, ви згадаєте про значні події, але як щодо дрібниць, котрі ми так часто сприймаємо як належне? Ми — постійні одержувачі милостей від Господа, проте як мало висловлюємо вдячність, як мало прославляємо Його за те, що Він здійснив для нас!

За що потрібно славити Бога, каятися перед Ним, просити в Нього та дякувати Йому? Чому б не зробити це зараз?

Четвер, 14 травня

ЗАПИТАННЯ ЩОДО МОЛИТВИ

Навіщо молитися, якщо Бог усе знає? Навіщо нам молитися, якщо Господь — усезнаючий? Еллен Уайт пояснює: «У молитві ми відкриваємо серця Богові як Другу. Це потрібно не тому, що Бог не знає нас, а щоб допомогти нам прийняти Його. Молитва наближує не

Бога до нас, а нас до Бога» (Дорога до Христа. С. 93). Справді, Господь знає наші бажання й потреби, бачить усі наміри наших сердець. Проте молитва корисна для нас. Вона спонукає нас зупинитися серед поспіху життя, зробити паузу, схилитися до Його ніг та визнати Його Вседержителем. Запрошуючи Господа діяти, ми відкриваємо Йому шляхи для цього. Святий Дух допомагає нам у наших немоцях, адже ми не знаємо, як слід молитися (див. Римл. 8:26, 27).

Навіщо молитися, якщо все добре? Самодостатність і гордість (див. Урок 3) можуть бути одними з найбільших перешкод на шляху до повноцінного молитовного життя. Якби ми тільки усвідомили, наскільки потребуємо Бога, то приходили б до Нього значно частіше! Якщо досконалі ангели обожують і поклоняються Господу, то чому ми, грішні люди, не чинимо так? У цьому контексті прочитайте вірші Матв. 5:6 та Ісаї 44:3.

Яку роль відіграє віра в молитві? Прочитайте текст Євр. 11:6 і поміркуйте над такими словами: «Молитва й віра тісно пов'язані, тому їх потрібно розглядати разом. У молитві віри міститься Божественна наука; це наука, котру необхідно засвоїти кожному, хто бажає зробити успішною справу свого життя. Христос каже: «Все, про що молитесь і просите, — вірте, що одержите, і сповниться вам» (Марка 11:24). Він дає зрозуміти, що наше прохання має узгоджуватися з волею Бога; ми повинні просити про обіцяне Ним, а отримане використовувати для виконання Його волі. Якщо умови додержані, виконання обітниць — незаперечне... Нам не потрібно шукати видимого доказу благословення» (Е. Уайт. Виховання та освіта. С. 257, 258).

З ким молитися? Ми повинні молитися насамперед сам на сам з Господом, оскільки молитва й вивчення Біблії — це життєдайна сила для наших стосунків з Ним. Досліджуйте, аналізуйте своє серце, коли говорите і коли слухаєте Бога (див. Матв. 6:6). Ми також повинні молитися в сім'ї або в малих групах (див. Дії 12:12), бо де двоє або троє зібрані в Ім'я Христа, там перебуває Бог (див. Матв. 18:20). Також необхідно молитися з нашими громадами (див. Якова 5:13–16). Усі види молитви важливі.

Як я повинен слухати? Молитва — це більше, ніж розмова з Богом; ми також повинні дозволити Йому «обрізати» наше серце й

говорити в нашому житті. Найпростіший і найбезпечніший спосіб зробити це — поєднувати молитву з вивченням Біблії. Остерігайтеся спустошувати свій розум або прислухатися до власних думок замість того, щоб шукати волі Божої в Біблії.

Які з наведених вище порад ви вважаєте найскладнішими для виконання?

П'ятниця, 15 травня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

«Якби ми більше думали і говорили про Ісуса, а менше — про себе, тоді краще відчували б Його присутність» (Е. Уайт. Дорога до Христа. С. 102).

«Якщо ми перебуваємо в полоні сумнівів та побоювань або намагаємося збагнути те, чого не можемо пояснити і що слід сприймати вірою, то наші труднощі примножаться і зростуть. Але якщо прийдемо до Бога, усвідомлюючи власну безпорадність і залежність від Нього (а це наша реальність), та в смиренні, з непохитною вірою розповімо про свої потреби Тому, Хто має безмежний розум, Хто бачить усе у Своєму творінні й керує Всесвітом згідно зі Своєю волею та Словом, — Він почує наші благання і проллє світло в наші серця» (там само. С. 96, 97).

«На крилах хвали душа лине до Небес. Там, у небесних оселях, Бога славлять співом та музикою. Висловлюючи Йому подяку, ми приєднуємося до служіння небесних воїнств... Прийдімо ж із благоговінням й радістю, “з хвалою й піснопівами” (Ісаї 51:3) перед лице нашого Творця» (там само. С. 104).

Запитання для обговорення:

1. Яка думка з наведених вище цитат надихає вас найбільше, а яка кидає вам найбільший виклик?
2. Які ще уроки ми можемо почерпнути з молитовного життя інших біблійних персонажів? (див. Ездри 10:1; 2 Цар. 13:4; Йони 4:2, 3; Авак. 3:1; 2 Цар. 19:14–19; Єрем. 32:16–25; Неєм. 1:4–11; 1 Цар. 8:22–54).
3. Яку роль відіграють піст і молитва?

4. Вивчивши урок цього тижня, чи довідалися ви про щось нове, що хотіли б змінити або здійснити у своєму молитовному житті? Чому б не зробити цього не відкладаючи?

Підсумок: Біблія розповідає про різних людей: одні жили активним постійним молитовним життям, інші цього не робили. Гортаючи священні сторінки, ми завжди зустрінемо персонажів, котрі нам імпонують та з життя котрих можемо почерпнути багато уроків. Ми також знайдемо безліч обітниць, які підбадьорюватимуть і направлятимуть нас у житті. Нашою метою має бути духовне зростання; нехай наш погляд завжди буде спрямований на Ісуса, Він — наш найвищий Приклад у всьому, Проводир і Вершитель нашої віри.

ЧАСТИНА I: ОГЛЯД

Основні тексти:

1 Цар. 18; 1 Сам. 1:10-17; Матв. 6:5-15; Дан. 9:3-19

Молитва — це універсальна потреба людини. Однак часом нам здається, що наші благання до Бога розсіюються в порожнечі, не отримуючи відповіді. Книга Псалмів — це потужна колекція молитов, які ґрунтуються на надії та прагненні людей отримати Божественну відповідь. Молитва-псалом 62, наприклад, починається з того, що людина висловлює свою впевненість: у Господі — її спокій, спасіння, захист (вірші 2, 3, 6); далі звучить заклик до всіх людей повсякчас покладатися на Бога й виливати перед Ним своє серце (вірш 9). І завершується псалом запевненням, що сила — у Бога (вірш 12).

Минулого тижня ми вивчали теологію молитви та роздумували над її духовним значенням. Цього тижня поміркуємо про реальний досвід молитви; про те, як її практикували в житті різні біблійні персонажі та як отримували відповідь від Бога.

ЧАСТИНА II: КОМЕНТАР

Багато біблійних персонажів можуть надихнути нас на молитву, але ми обрали тільки трьох. Перший персонаж — Анна, молитви котрої починалися в стражданнях, а закінчилися в радості (див. 1 Сам. 1:6–2:11). Другий — Ілля, чия драматична молитва була потужним свідченням для тих, хто став очевидцем боротьби між Богом і Ваалом на горі Кармель (див. 1 Царів 18–19:18). Третій персонаж — Даниїл, який звертається до Господа в молитві благання й надії (див. Дан. 9:3–19).

Молитви гіркоти і радості: Анна (див. 1 Сам. 1:6-2:11)

Історія Анни починається з розповіді про благочестивого чоловіка (вірш 3) із приголомшливою генеалогією (вірш 1). У третьому тексті також згадано двох синів священника Ілля, котрі служили при скинії в Шіло. Сам Ілій сидів на стільці біля входу до

скинїї (вірш 9). Однак несподіваним героєм цієї історії стала Анна, котра не могла мати дітей (вірш 6). Біблія повідомляє про дві її молитви (див. 1 Сам. 1:10, 11; 2:1–10). Першого разу вона виголосила молитву, «страждаючи душею й гірко плачучи» (вірш 10). У своїй душевній муці вона благала Господа про допомогу. Друга молитва Анни — це вираження радості у відповідь на Божественну благодать. Біблійний уривок пронизаний темою молитви: слова «молитва»/«молилася» та їхні синоніми «просила» і «благання» зустрічаються в цьому уривку сім разів (1 Сам. 1:10, 12, 17, 20, 26, 27; 1 Сам. 2:1).

Молитва гіркоти. Перша молитва Анни викликана безнадією. Жінка нещасна, не їсть і плаче від душевного болю. Вона мріє про дитину, «та Господь замкнув її утробу» (1 Сам. 1:5, переклад І. Огієнка). Безпліддя робить Анну об'єктом знущань у сім'ї; щоразу, коли вона йде до Господнього дому, її провокує суперниця (вірш 7). До того й реакція священника Ілія на молитву Анни додала їй гіркоти. Він подумав, що вона п'яна, оскільки під час молитви її уста рухалися, а голосу не було чути (вірш 13). Однак гіркота Анни раптово перетворюється на надію. Як наслідок, вона їсть і більше не сумує (вірш 18).

Історія чудесного народження Анною Самуїла: «Господь згадав про неї... завагітнівши, Анна... народила сина» (вірші 19, 20) перегукується з розповідями про праматерів Сарру, Ревеку та Рахиль: «Господь відвідав Сарру»; «Згадав Бог і про Рахиль» (Бут. 21:1; 30:22).

Радісна молитва. Історія Анни завершується радісною молитвою. Тепер ця жінка — щаслива мати. Вона поклоняється в домі Господньому разом зі своїми чоловіком та сином, котрого привела до священника Ілія, щоб виконати свою обітницю (вірші 26, 27). Молитва радості Анни контрастує з її молитвою болю. Якщо в попередній молитві вона була нещасною і плакала, то в теперішній — радіє та прославляє Господа. Ця молитва є і пророчою, і месіанською, перегукуючись із молитвою Марії — Матері Ісуса Христа (див. Луки 1:46–55).

Молитви свідчення: Ілля (1 Цар. 18–19:18)

Уже понад три роки Ізраїль переживає жахливу посуху. Пророк Ілля кидає виклик цареві Ахаву (1 Цар. 18:19). Протистояння між

Іллею та пророками Ваала відбувається на горі Кармель. Ілля пропонує, щоб священники Ваала зверталися до свого бога, аби той запалив вогонь на їхньому жертovníку. А після них Ілля проситиме свого Бога послати вогонь на його жертву (вірш 24).

Молитва пророків Ваала не була почута. Фальшиві пророки викрикували цілий день: «Ваале, вислухай нас!», але у відповідь — тишина. Вони стрибали навколо вітара, голосно кричали і навіть ранили себе мечами й списами, але марно. Відповіді не було (вірші 26, 29).

Молитва Іллі була почута. Після цього Ілля вилив воду на свою жертву Богові та навколо неї і помолився (вірші 33–35). У відповідь з неба зійшов вогонь і пожежа всепалення, дрова, камені жертovníка і навіть воду. Ілля не почув жодного голосу у відповідь на свою молитву. Єдиною ознакою того, що Господь почув його молитву, був вогонь з неба.

Ілля сказав цареві: «Іди, їж і пий, бо вже наближається дощ» (вірш 41). Пророк сім разів посилав свого слугу перевірити, чи не видно над морем дощових хмар. На сьомий раз слуга повідомив, що з боку моря наближається хмара, розміром з людську долоню, і незабаром почалася сильна злива. Цього разу Ілля знову не чув голосу Господа в об'явленні Його волі, але дощ був доказом того, що Він почув молитву пророка.

Незважаючи на Божі чудеса на горі Кармель, про які Ахав розповів своїй дружині Єзавель, вона відмовилася визнати суверенітет Господа. Натомість із клятвою погрожувала знищити Божого пророка так само, як він знищив пророків Ваала. Ілля злякався за своє життя й вирішив рятуватися втечею (1 Цар. 19:3). Він молився до Бога й гірко скаржився, що всі, крім нього, покинули Господа (вірш 10; пор. 18:22).

Тихий голос. Ілля тікає від Єзавелі й ховається в печері. Саме в цей момент уперше в розповіді пролунав Божий голос. Однак у цьому голосі чути іронічні ноти: «Чому ти тут, Ілле?» (19:9). Щоб виправдати свою зневіру, Ілля стверджує: тільки він один залишився вірним серед ізраїльтян, щоб захищати Господа (вірш 10). Бог не відповів на це твердження. Коли Він нарешті відповів Іллі, Його голос прозвучав не в гучному потужному вітрі, не в землетрусі чи вогні (вірші 11, 12). Несподівано для себе Ілля відчув лише «легенький лагідний вітерець» (вірш 12). Єврейська фраза *коль демама́ дакка́*

буквально означає «ніжний/лагідний голос тиші». Тоді Ілля зрозумів, що перебуває в безпосередній присутності Господа (вірш 13). Потужні звуки зливи, бурі, землетрусу, вогню, явлені в Божих чудесах, демонстрували Його силу. Однак значно гучніше за ці звукові феномени голос Божої тиші відображає Його присутність і проголошує Його одкровення.

Молитва прохання і надії (див. Дан. 9:3–19)

Молитва Даниїла — це не просто літературний опус чи теологічний трактат, натомість це вираження тісного зв'язку з Богом, Котрий водночас і віддалений, і близький. Близькість Господа відчувається в тому, що Даниїл звертається до Нього як до свого особистого Бога. Титул 'Адонáй, «мій Господь», який виражає Його близькість, — найпоширеніший Божественний титул у цій молитві (вірші 4, 7, 9, 15–17, 19 [3 рази]). Величність і трансцендентність Господа позначена Його іншим Ім'ям — *га'Елогім*, «Бог». Однак Даниїл, характеризуючи Бога як «великого і дивовижного» (вірш 4), також ідентифікує Його як свого особистого Бога, «мого Бога». Контраст між вірним Богом (вірш 4) і грішним, невірним народом (вірші 5, 6) підкреслює цю прірву між ними через тяжкість гріха людей та їхню потребу в наближенні до Господа.

Молитва завершується останнім трикратним благанням: 'Адонáй' — «Господи». Кожне повторення супроводжується дієсловом, яке має привернути увагу Бога:

«Господи, вислухай! Господи, прости! Господи, досліди і вчини!» (вірш 19).

Молитва Даниїла стосується спасіння Божого народу. Пророк прагне Божественної відповіді з єдиною метою: «Не барися!», тобто *Дій! Не зволікай!* Ця щира молитва, на яку відповідає пророцтво про 70 тижнів (вірші 24–27), хронологічно веде до Першого приходу Христа. Та сама щира туга звучить у запитанні ангела: «Аж доки?» (8:13, переклад І. Огієнка). Відповідь на це запитання буде дана у видінні про 2300 вечорів-ранків, які ведуть до есхатологічного судного дня перед Другим приходом Христа (8:14).

ЧАСТИНА III: ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ

Порада для вчителя: У цій практичній частині клас зосередиться на молитві Ісуса, записаній у текстах Матв. 6:9–13. Запросіть добро-

вольця прочитати цей уривок. Зверніть увагу учнів класу на поради і принципи, що містяться в молитві Спасителя, як зазначено нижче. Попросіть присутніх бути готовими наступної суботи поділитися тим, як запровадження цих принципів у життя збагачувало їхні молитви.

Принцип 1: «Отче наш, Який на небесах». Коли молишся, усвідомлюй, що Бог — твій близький Батько і водночас Він перебуває на Небесах.

Принцип 2: «Нехай прийде Царство Твоє». Під час молитви думай про майбутнє Царство Боже, як про місце миру, справедливості й любові. Нехай ця надія відображається у твоєму ставленні до людей та в усіх твоїх діях.

Принцип 3: «Нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі». Застосовуй цей принцип молитви щодо всіх рішень у твоєму житті. Поклади все, чого бажаєш, на жертovníк Господа. Проси Його допомогти тобі виявляти смирення в стосунках з іншими, скромно ставлячи їхні потреби вище своїх та високо оцінюючи ближніх.

Принцип 4: «Хліб наш насущний дай нам сьогодні». Долучайся до благодійних проєктів, аби благословити і принести користь іншим. Будь поміркованим у своєму споживанні, дякуючи Богові за все, що Він тобі дав.

Принцип 5: «Прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим». Попросіть Господа простити вашого кривдника, а також дати і вам благодать простити його. Відвідайте цю людину й запросіть її на обід. (Вам не обов'язково говорити цій людині, що ви їй пробачили, якщо тільки Дух явно не спонукатиме вас до цього. Головне — бути люблячим, добрим та спілкуватися без жодної гіркоти в серці).

Принцип 6: «Не введи нас у спокусу». Просіть Бога зміцнити вас, щоб ви могли протистояти спокусам. Водночас просіть Його дати вам силу зачинити двері перед спокусою. Уникайте куштувати те, торкатися того або дивитися те, що може відлучити вас від Бога.

Принцип 7: «Визволи нас від лукавого». Моліться до Господа про визволення від конкретної слабкості або схильності до зла, яку маєте. Просіть Його про перемогу.